

НАРЕДБА

о спровођењу Уредбе о организацији посредовања
рада.

На основу прописа § 41. Уредбе од 26-XI 1927. године, прописује се следећа Наредба о Спровођењу Уредбе о Организацији Посредовања Рада, од 26 новембра, 1927. године:

I Опште одредбе

1. Оснивање Берзи Рада.

§ 1. Ступањем на снагу Уредбе од 25-XI 1927. год. сматрају се основанима следеће Јавне Берзе Рада:

1. На територији Радничке Коморе Београд: Јавна Берза Рада у Београду.

2. На територији Радничке Коморе Загреб: Јавна Берза Рада у Загребу.

3. На територији Радничке Коморе Сарајево: Јавна Берза Рада у Сарајеву.

4. На територији Радничке Коморе Сплит: Јавна Берза Рада у Сплиту.

5. На територији Радничке Коморе Нови-Сад: Јавна Берза Рада у Новом Саду.

6. На територији Радничке Коморе Љубљана: Јавна Берза Рада у Љубљани са подружницама (експозитурама) у Марибору и у Цељу.

§ 2. Нове Јавне Берзе Рада отварају се у местима, у којима би се основале нове Радничке Коморе и то у року од године дана по њиховом оснивању.

Нове подружнице отварају се решењем Министра Социјалне Политике, на предлог Централног Одбора за посредовање рада а на тражење Управног Одбора надлежне Јавне Берзе Рада.

Нове експозитуре отварају се одлуком Управног Одбора надлежне Јавне Берзе Рада по одобрењу Централног Одбора за Посредовање Рада.

§ 3. При отварању нових подружница и експозитура надлежни Управни Одбор дужан је водити рачуна:

1. о општим привредним приликама и потребама на дотичној територији;
2. о могућности измирења понуде и потражње радне снаге унутар дотичне територије саме;
3. о потреби изједначења радне пијаце између вароши и села у претежно аграрним подручјима.

§ 4. Надзор над пословањем подружница и експозитура врши представник Управног

Одбора надлежне Јавне Берзе Рада. У месту, у којима постоји Инспекција Рада, место представника припада Инспектору Рада.

Надзор може да се повери и нарочитом надзорном одбору, у који улазе представници оних тела, која доприносе издржавању дотичне установе.

§ 5. Поред Берзе Рада за опште посредовање могу се установити и Берзе Рада за поједине струке и то било као самосталне установе, било као заједничке установе сарадњом заинтересованих комора, корпорација или организација. Управа над оваквим стручним Берзама Рада може се поверити члановима заинтересованих организација, којима Управни Одбор може да признаје права одлучивања у чисто стручним питањима у вези са посредовањем рада.

2. Приватне Берзе Рада.

§ 6. Берзе Рада које имају карактер обрти или радњи, могу постојати и отварати се једино по прописима и у границама Наредбе Министра Социјалне Политике о приватно-професионалним Берзама Рада од 12. јуна 1928. године.

§ 7. Берзе Рада које немају карактер радње или обрти, могу постојати поред Државних или Јавних Берза Рада.

Као Берзе Рада, које немају карактер радње или обрти, сматрају се све оне Берзе Рада, које не послују у циљу и са намером зарађи-

вања. Зарадом се сматра узимање пристojби или такса за вршење посредовања, ако ове пристojбе или таксе служе подмиривању трошкова за одржавање таквих установа или ако служе социјалним, културним или добротворним циљевима.

§ 8. Ове Берза Рада подлежу надзорству Управног Одбора територијалне надлежне Јавне Берзе Рада. Оне су дужне, према наређењу Управних Одбора, доставити надлежној Јавној Берзи Рада проверен статистички материјал, у циљу састављања што тачнијих статистичких прегледа о кретању незапослености у земљи. Првенство у погледу посредовања Рада имају Јавне Берзе Рада, њихове Подружнице и Експозитуре.

§ 9. Управни Одбор може таквим Берзама Рада дати карактер и наслов своје експозитуре и додељивати им субвенције. Услов сарадње прописује Управни Одбор, на предлог дотичне установе, која је дужна у том случају, да изјави своју сагласност. За отварање експозитура овог облика обавезан је пристанак Централног Одбора за Посредовање Рада, који може да пропише нарочите услове.

§ 10. Отварање Берза Рада, које немају карактер радње или обрти, везано је за пријаву Управном Одбору Јавне Берзе Рада. Управни Одбор има да цени:

1. да ли дотичне Берзе имају или немају карактер радње или обрти;

2. да ли служе социјалним, културним или добротворним циљевима; и

3. да ли имају могућности (одговарајуће локале и средства), да овај свој задатак ко-рисно врше.

Пријаве са мишљењем достављају се на даљи надлежни поступак Великим Жупанима сагласно са постојећим законима.

§ 11. Ако Јавна Берза Рада сматра, да поједине Берзе Рада не испуњавају услове из претходног члана, т. ј. да њихово пословање не одговара социјалним, културним или добротворним циљевима, имаће право, да се жали Министарству Социјалне Политике, које ће одлучити, да ли ове Берзе Рада имају тај карактер или не и према томе донети своје решење. Јавне Берзе Рада дужне су то у сваком случају учинити, чим се установи да ове Берзе подносе свесно и намерно неверне и нетачне статистичке податке о кретању незапослености, противно социјалним интересима државе.

§ 12. Карактер социјалних, културних или добротворних Берза Рада имају:

1. Установе самоуправних власти;

2. Установе јавних радничких и послодавачких корпорација;

3. Установе удружења раденика, које служе заштити својих економских, културних и моралних интереса;

4. Установе потпорних, добротворних и

културних друштава, чији је главни циљ или један од главних циљева посредовање рада.

Не могу се сматрати да имају карактер необртничких установа Берзе Рада, које служе сасвим или претежно интересима политичких партија.

§ 13. У местима, у којима би се указала потреба, а у којима би за то постојали подесни локали, Управни Одбори Јавних Берза Рада могу, по пристанку Централног Одбора за Посредовање Рада, прописати, да се пословање свих необртних Берза Рада усредсреди у тим локалима, но с тим, да су ове Берзе Рада обавезне да сnose само трошкове осветљења, чишћења и грејања просторија и формулара за пословање.

3. Карактер и састав органа Посредовања Рада.

§ 14. Јавне Берзе Рада, њихове подружнице и експозитуре као и Централни Одбор за посредовање рада самоуправне су јавне установе, које имају у границама својих Уредбом прописаних атрибуција карактер власти. Оне могу, као правна лица, узимати на себе обавезе и стицати права.

§ 15. Самоуправни органи посредовања рада су:

- а) Управни Одбори и Равнатељства Јавних Берзи Рада;
 - б) Централни Одбор за Посредовање Рада.
- Управни органи за посредовање рада су:

- а) Јавне Берзе Рада;
- б) подружнице; и
- в) експозитуре Јавних Берза Рада.

§ 16. Самоуправни органи обнављају се по истеку мандата њихових чланова, од три на три године, рачунајући ту календарску годину. Најдаље до 15 децембра сваке треће године има ди се изврши конституисање новог Централног Одбора за Посредовање Рада у Београду и нових Управних Одбора Јавних Берза Рада у Београду, Загребу, Сарајеву, Сплиту, Новом Саду и Љубљани, у смислу §§ 4, 5, 6, 7, 8 и 9 Уредбе од 26-X-1927. године.

На својој првој седници Управни Одбор образује своја равнатељства, која сачињавају Председник и два члана са једнаким бројем заменика.

§ 17. Председнике Централног и Управних Одбора одређује Министар Социјалне Политике у смислу §§ 5 и 9 Уредбе о организацији посредовања рада од 26-X-1927. године.

Њихова имена објављују се у „Службеним Новинама“.

Председник Централног Одбора заступа Централни Одбор у вођењу надзорства над службом посредовања рада. У колико он сам не води то надзорство, замењује га у Јавним Берзама Рада председник Управног Одбора.

Остале чланове Централног Одбора и њихове заменике одређују самоуправна тела, предвиђена Уредбом о организација посредовања рада од 26-XI-1927. године.

§ 18. — Чланови Централног и Управног Одбора и њихови заменици могу бити само лица, која имају најмање 24 година старости и која уживају грађанска права. Они морају становати најмање 6 месеци на територији, која спада под надлежност дотичне Јавне Берзе Рада. Представник Радника може бити само оно лице, које је по свом трајном занимању радник у смислу § 36/2. Закона о Заштити Радника, или које је представник Радничке Коморе односно привредног удружења радника. Представних послодаваца може бити само лице, које редовно упослава најмање једног радника или које је представник једне послодавачке Коморе односно послодавачког привредног удружења.

Службеници посредовања рада у смислу Уредбе о организацији посредовања рада, не могу бити чланови Централног и Управних Одбора.

§ 19. Председник Централног Одбора и председници Управних Одбора губе своја места:

1. у случају да изгубе карактер државних чиновника;
2. у случају премештаја из места седишта дотичне установе посредовања рада;
3. у случају несавесног или неуредног вршења поверене им дужности;
4. у случају оставке на своје место.

Чланови Централног и Управних Одбора губе своја места:

1. у случају да се утврди, да немају или

да су изгубили држављанство Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца;

2. у случају да се преселе из места седишта дотичне установе посредовања рада;

3. у случају да изгубе својство радника или послодавца;

4. у случају несавесног или неуредног вршења поререне им дужности;

5. у случају опозивања од стране корпорације, која их је изаслала услед бирања нове управе; и

6. у случају оставке на своје место.

§ 20. Чланови Управних Одбора и Централног Одбора одговарају лично и са целим својим имањем солидарно, по прописима постојећих закона, за штету, која би настала држави или установама посредовања рада од протузаконитог или неправилног вршења своје дужности и прекорачења свога, Уредбом одређеног делокруга. Ова одговорност не може пасти на онога, који је одмах против одлуке или наредбе Управног или Централног Одбора уложио протест на Централни Одбор за Посредовање Рада или на Министарство Социјалне Политике као врховној надзорној власти.

§ 21. Места чланова Управних Одбора су почасна. Они не могу за одржане седнице примати никакве хонораре, дневнице или било какве награде. Чланови Централног Одбора и Равнатељства, Јавних Берзи Рада и њихових подружница имају право на дневницу за једну-недељну одржану седницу. Висину хонорара од-

ређује Министар Социјалне Политике на предлог Централног Одбора за Посредовање Рада, уношењем потребне ставке у Буџет.

4 Ванредни приседници.

§ 22. Поред заменика чланова могу присуствовати седницама Централног, Управних Одбора и Равнатељства, изасланици у тим одборима заступаних корпорација, као и стручњаци, ако их председник, на основу специјалног овлашћења, на те седнице позове. Овим правом послужиће се председници, да у дотичним одборима обезбеде заступство женама. Ови ванредни приседници имају саветодаван глас. На седнице Управног Одбора и Равнатељства имају редовно да се позивају Обласни Инспектори Рада.

§ 23. Дужност је Управних Одбора, да Јавним Берзама Рада, њиховим подружницама и експозитурама, обезбеде моралну и материјалну сарадњу самоуправних власти и тела. Управни Одбор може таквим корпорацијама и у случају, да су већ заступане у дотичном одбору, признати право на ново или јаче заступство, сразмерно дотацијама, која би оне посветиле том циљу.

Ако су ова самоуправна тела већ заступана у Управном Одбору, јаче заступство састојаће се у додељивању новог или нових гласова њиховим представницима. У противном улазе највише 2 представника у Управни или у Народни Одбор дотичне установе за посредовање рада.

Сразмерна висина рачуна се у односу на све буџетске издатке, толико личне, колико и материјалне (плате, канцеларијски издаци и непосредне помоћи незапосленим радницима).

5. Пословни йропис.

§ 24. Централни Одбор, Средишња Берза Рада као и Јавне Берзе Рада и њихове Подружнице морају имати своје натписе и округле жигове, снабдевене са државним грбом. Натписи и печати носе наслов: Централни Одбор за Посредовање Рада у Београду; Јавна Берза Радау, Подружница Јавне Берзе Рада у, Експозитура Јавне Берзе Рада у

Управни Одбори и Равнатељства Јавних Берза Рада служе се са жигом Јавне Берзе Рада. Језик пословања је српско-хрватско-словеначки.

§ 25. У границама одредаба ове Наредбе могу Јавне Берзе Рада прописати себи статуте и пословнике, које потврђује Централни Одбор.

Централни Одбор овлашћен је прописати једно-образан статут и пословник за све Јавне Берзе Рада у земљи.

§ 26. У административним пословима посредовања рада опште управни органи Јавних Берза Рада, њихових подружница и експозитура непосредно међусобно, без обзира на њихову територијалну надлежност.

У свима осталим организаторским пословима управно пословање врши се преко надлежних управних органа, у колико Централни

Одбор за Посредовање Рада или Равнатељство не би изузетно друкчије одредили.

Пошту Јавних Берза Рада, њихових подружница и експозитура потписују шефови Берза Рада (повереници) по свим пословима, који нису изричито задржани председнику Управног Одбора или Равнатељства.

Службени орган Јавних Берзи Рада је „Радничка Заштита“ у Загребу, гласило Средишњег Уреда за Осигурање Радника. Штампарске трошкове носе све Јавне Берзе Рада подједнако.

II Управни Одбори

1. Функције и образовање Управног Одбора.

§ 27. Управни Одбор има решавајуће функције, које се састоје: 1) у иницијативи и организацији посредовања рада у вези са осталим социјалним задатцима државе на дотичној територији; 2) у одобравању и подношењу предлога Буџета; 3) у одобравању и подношењу закључних рачуна; 4) у постављању, унапређивању и отпуштању службеника према прописима чиновничке прагматике; 5) у вршењу свих послова, по којима Јавне Берзе Рада имају на себе обавезе и уступају права; и 6) у вршењу свих послова, које би пренело на њих Министарство Социјалне Политике или Централни Одбор за Посредовање Рада нарочитим наредбама.

§ 28. Управни Одбор има своје седиште у седишту Радничке Коморе, а састављен је од 7 чланова и 7 заменика.

Председника Управног Одбора Јавне Берзе Рада поставља Министар Социјалне Политике из редова државних чиновника а по саслушању надлежног Великог Жупана, и Обласног Одбора. Овај чиновник треба да буде било социјални референт Великог Жупана, било који други чиновник, који је довољно упућен у социјална питања. Заменик Председника Управног Одбора је Обласни Инспектор Рада.

Радничка Комора одређује у Управни Одбор два представника и два заменика из свога чланства (пленума). Радничке Коморе који у скупштини (пленуму) не располажу са двотрећинском већином, одређују другог члана и другог заменика из редова најјаче мањине у чланству пленума.

Обласни одбори бирају једног свог представника и његовог заменика као представника послодаваца по саслушању надлежне Трговачко-Индустријско-Занатске Коморе, а другог свог представника и његовог заменика као представника радника, из редова својих обласних одборника или чиновника социјално политичке струке.

Окружни Уред именују једног свог представника и његовог заменика послодавца и једног свог представника и његовог заменика радника из редова чланова Равнатељства (самоуправе).

2. Сасијанци Управног Одбора.

§ 29. Управни Одбори састају се на редовне састанке једанпут месечно и то по могућству прве суботе у месецу.

Седнице сазивље председник. Позив има да садржи време, место и дневни ред седнице. Седнице имају по могућству да се одржавају у локалима Јавне Берзе Рада.

Дневни ред за седнице Управног Одбора саставља председник на предлог Равнатељства. У дневни ред морају да се уврсте предмети које одређује било Управни одбор, било председник или чије уврштење тражи један члан Управног Одбора писменим путем, најмање три дана пре састанка седнице

§ 30. Управни Одбор може решавати, ако је на његовој седници присутно више од половине чланова. Одлуке доносе се већином гласова а пуноважне су, ако се председник сложи са њима.

Гласање је јавно: тајно ће се гласати при избору службеника, при гласању о дисциплинским преступима службеника или на захтев председника односно двојице присутних чланова.

Право гласају имају само чланови дотичног одбора а своје право извршују лично.

Нико не може присуствовати гласању или решавању о предмету, у којем је лично заинтересован.

Резултат гласања уносиће се у записник.

§ 31. Дужност секретара врши Шеф или заменик шефа Јавне Берзе Рада, односно чиновник, којега одреди председник непосредно пре почетка седнице.

Записник потписују председник и чланови одбора, као и водитељ записника.

§ 32. Ако се председник не сложи са одлуком већине, има у року од три дана, да поднесе образложену представку Централном Одбору, који је дужан у року од 15 дана, по пријему представке, донети своје решење. У противном дотична одлука сматраће се оснаженом. Решење Централног Одбора је коначно.

§ 33. Ако на две узастопце писмено сазване седнице не дође прописани број чланова, овлашћен је председник да, са било којим бројем присутних чланова, на трећој седници донесе пуноважне закључке, за које је потребна једногласност.

§ 34. Записници седница достављају се редовно Централном Одбору за Посредовање Рада, који их може ставити и ван снаге, ако не одговарају постојећим прописима, важећим за посредовање рада.

§ 35. Седнице Управних Одбора нису јавне. Седници Управног Одбора председава Председник, или његов заменик. Председник пази, да се одржава пословни ред и да се очува мирно расправљање.

Редовне казне, којима се могу казнити чланови јесу:

- а) опомена на ред,
- б) одузимање речи,
- в) искључење из седнице.

Прве две казне изриче сам председник односно његов заменик, трећу Управни Одбор већином гласова.

Поништавање мандата одредиће Министар Социјалне Политике у случајевима неуреднога и несавеснога вршења дужности, на тражење председника или на основу одлуке дотичног Управног Одбора у смислу задњег става § 14. Уредбе од 26-XI-1927. год. и предлога Централног Одбора за Посредовање Рада. У том случају тражиће Председник Управног Одбора да односне корпорације одреде на место дотичног члана или заменика друго лице, а ако то у року од 15 дана не изврше, именоваће га Министар Социјалне Политике на предлог Председника дотичног Управног Одбора из редова радника или послодаваца, према томе чији је он представник био.

3. Буџет.

§ 36. Сваке године, најкасније до 15. маја и до 15. новембра Управни Одбори морају предложити Централном Одбору за Посредовање Рада у Београду на одобрење своје предлоге Буџета, толико за Јавне Берзе Рада, колико за њихове Подружнице.

За случај, да ови предлози нису предложени у означеном року, Централни Одбор изradiће за дотичне Јавне Берзе Рада буџет, којег ће оне бити дужне придржавати се.

Ако Централни Одбор не би до 30. јуна односно до 31. децембра донео одобрење буџета, продужују се стари буџети за најдаље 6 месеци.

§ 37. О руковању са буџетским средствима издаће Централни Одбор опште прописе,

а специјалне прописе поводом утврђивања семестралног буџета. Ови специјални прописи важе само за дотично буџетско полугодиште.

4. Службеници.

§ 38. Управа Јавних Берза Рада поверена је чиновницима, за које важе прописи Службеничке Прагматике. Пошто су Јавним Берзама Рада поверене важне државне функције, чиновници морају у моралном и политичком погледу удовољавати свим оним условима, који важе за државне чиновнике. Они полажу заклетву као и државни службеници.

§ 39. Службеници јавних Берза Рада извршују послове посредовања рада, како су им прописани Уредбом, Наредбама и Правилницима издатим на основу Уредбе. Они одговарају за правилну примену прописа, а дужни су извршивати наређења Равнатељства и Управних Одбора, у колико се не противе наредбама Централног Одбора за Посредовање Рада или Министарства Социјалне Политике.

§ 40. Управни Одбори и Равнатељства опште са службеницима Берзе Рада путем својих председника а преко Шефова или повереника дотичних институција, односно њихових заменика. Чланови Управних Одбора и Равнатељства имају право присуствовати у службено доба раду у Берзама Рада. Са пристанком председника, имају право увиђаја у књиге, акта или друге списе али немају права

давања непосредних наређења управи Берзе Рада.

§ 41. Шефови, повереници и благајници односно вршиоци дужности благајника одговарају за правило руковање са средствима посредовања рада, која им стављају на расположење Управни Одбори Равнатељства на основу одобреног Буџета. Шефови одговарају као наредбодавци за свако прекорачење буџетских кредита, у колико не би имали за то надлежно одобрење.

§ 42. Администрација посредовања рада врши се преко Берзе Рада. Шефови Берза Рада преузимају све мере, потребне за уписивање, упућивање на рад и за помагање незапослених радника, у колико то Уредбом или одредбама, издатим на основу Уредбе није друкчије прописано. У случајевима надлежности Равнатељства имају Шефови право предлагања.

§ 43. Службеници подређени су Шефовима или осталим својим старешинама, чија су наређења дужни извршавати у границама постојећих закона и пуноважних прописа. Са надзорним, самоуправним или централним органима посредовања рада они опште посредно преко својих старешина. Они су дужни извршавати непосредна наређења Централног Одбора за Посредовање Рада у свим пословима опште администрације посредовања рада, као централног органа самоуправе и управе посредовања рада.

§ 44. За постављење унапређивање и отпуштање чиновника важе прописи Службеничке Прагматике. Чиновници постављени или потврђени решењем Министра Социјалне Политике, не могу бити отпуштени без одобрења Централног Одбора. Против одлуке Централног Одбора у случају неодобрења има места жалби Министру Социјалне Политике.

5. Заступање и администрација.

§ 45. Према властима и другим лицима заступа Јавну Берзу Рада, њихове Подружнице и Експозитуре председник Управног Одбора и Шеф Јавне Берзе Рада. Председник може, по пристанку тог Одбора, поверити овај задатак лицу из редова часништва Јавне Берзе Рада, у границама издатог им пуномоћства.

§ 46. Акта, са којима Јавне Берзе Рада примају на себе или уступају права, морају потписати председник и два члана Управног Одбора по претходном записнички утврђеном закључку Управног Одбора. Сву осталу административну пошту Управног Одбора потписује председник односно његов заменик.

III Равнатељство

1. Функције и образовање Равнатељства.

§ 47. Равнатељство има ексекутивну функцију према Управном Одбору, а решавајућу у пословима делегираним му Уредом, на основу Уредбе издатих Наредба, по Централном и Управним Одборима, и то:

1. спровођење буџета;
2. контролу и рачунску визу за трошење кредита;
3. непосредни надзор над управом Берзи Рада;
4. одобравање ванредних помоћи;
5. решавање свих оних питања, које би му поверило Министарство Социјалне Политике, Централни Одбор за Посредовање Рада или Управни Одбор.

§ 48. Равнатељство остварује путем своје ексекutive Јавне Берзе Рада односно подружница и експозитура, све одлуке административне и новчане природе, донете од стране Управног Одбора. Оно даје правац целокупном раду Берзе Рада, посматра функционисање административног апарата и вршење службе подређеног чиновништва. Према резултату тога рада Равнатељство предлаже примање, отпуштање, унапређивање и награђивање чиновништва Управном Одбору, којему подноси и предлоге организаторске природе. У том циљу Равнатељство има да одржава што тесније везе са радничким организацијама и да се стара о координовању целокупног пословања око посредовања рада и давања помоћи на територији дотичне Јавне Берзе Рада или њене подружнице.

§ 49. Равнатељство има своје седиште по правилу, у просторијама Јавне Берзе Рада. У Равнатељство Јавне Берзе Рада улазе председник Управног Одбора, као председник

Равнатељства. Заменик председников је Обласни Инспектор Рада.

Остала два члана Равнатељства и то једног представника Радничке Коморе и његовог заменика и једног представника Обласног Одбора и његовог заменика бираће између себе Управни Одбор на тај начин, да су заступани послодавци и радници.

2. Састанци.

§ 50. Равнатељство састаје се једанпут недељно на позив председника Равнатељства. Састанци имају да се врше, ако нема нарочите сметње, увек на одређен дан у недељу, како би се према томе могло удесити пословање Јавних Берзи Рада. Одлуке доносе се већином гласова, гласом председника и једног члана.

Закључци Равнатељства су пуноважни, ако се председник сложи с њима. У противном случају има председник да се обрати Управном Одбору, који је дужан на идућој седници донети своје решење. Ако на тој седници не падне одлука, било решавајућа, било одлагајућа, сматраће се закључак већине коначно оснаженим.

У осталом важе аналогни прописи који су одређени за Управне Одборе Одељком 2. Главе II ове Наредбе.

3. Спровођење буџета.

§ 51. Да би се обезбедила контрола над употребом кредита одређених за Јавне Берзе Рада, толико за трошкове администрације, колико у погледу помагања незапослених рад-

ника, Равнатељство Јавних Берзи Рада отвара тромесечне кредите Јавним Берзама Рада, с тим да предаје благајни Јавне Берзе Рада само онолике суме, колико су неопходно потребне за пословање Берза Рада, водећи ипак рачуна о томе, да пословање не трпи услед недо-вољне дотације. На основу пристанка Управног Одбора Равнатељство може овластити председника, да врши диспозиције са кредитима до износа од десет хиљада динара, и то за одређене врсте издатака, но с тим, да Равнатељство на првој идућој седници да своје на-надно одобрење за учињене издатке.

§ 52. Исплате врши благајна дотичне Јавне Берзе и то:

1. за ванредне издатке и ванредне помоћи по специјалним налозима потписаним од председника;

2. за редовне издатке (персоналне, канцеларијске и за редовне и путне помоћи) по генералном налогу председника и једног члана Равнатељства, којим се глобално одређују суме које се за дотични месец могу утрошити. — Специјални налози издају се кад се за то укаже потреба, генерални налози најкасније на задњој седници Равнатељства у једном месецу за идући месец.

§ 53. Најмање једанпут месечно дужно је Равнатељство да прегледа целокупно новчано пословање свих Берза Рада и то непосредно Јавне Берзе Рада а преко Јавне Берзе Рада, Подружница и Експозитура. На прегле-

дане и одобрене рачуне стављају визу оспоравања издатака, учињених од стране Шефа Јавне Берзе Рада, Подружнице или Повереништва Експозитуре, председник је дужан доставити случај на одлуку Управном Одбору. Против Одлука Управног Одбора има места жалби Централном Одбору за Посредовање Рада, који одлучује коначно. Ако се оспоравају издаци учињени по налогу председника, решава Централни Одбор за Посредовање Рада, против чијег решења има места жалби Министру Социјалне Политике.

§ 54. Равнатељство је дужно постарати се, да предлози Буџета буду благовремено, то јест најмање 2 месеца пре истека буџетског полугодишта, поднесени Управном Одбору на даљи рад.

Равнатељства Јавних Берзи Рада и Подружница Јавних Берзи Рада подносе два месеца по истеку буџетског полугодишта, прегледане и визиране закључне рачуне са свим правдајућим документима Управном Одбору који ће извршити надпреглед рачунског пословања и издати разрешницу Равнатељству и особљу Берза Рада. О прегледу завршних рачуна и о резултату тог прегледа Управни Одбор поднеће Централном Одбору, уједно са закључним рачунима, исцрпан извештај.

4. Заступање и администрација.

§ 55. — Према властима и трећим лицима заступа Равнатељство председник односно његов заменик и Шеф односно заменик Шефа

Јавне Берзе Рада. Равнатељство општи непосредно у своје име и у име Управног Одбора са Централним Одбором за Посредовање Рада сем у случајевима § 27. ове Наредбе. Преписку Равнатељства потписује председник или његов заменик.

§ 56. Налогe за исплате дотација у بلاгајну Берзе Рада потписује председник, или у његовом одсуству његов заменик са једним чланом Равнатељства. Они су дужни благовремено депонирати своје потписе код новчаног завода, који чува кредите дотичне Јавне Берзе Рада.

У хитним случајевима, а по тражењу Шефа Јавне Берзе Рада, наређује исплате Централни Одбор за Посредовање Рада.

IV Централни одбор за посредовање рада.

1. Функције и образовање Централног Одбора.

§ 57. Централни Одбор за Посредовање Рада је врховни орган самоуправне и управне службе посредовања рада у земљи.

У делокруг Централног Одбора за Посредовање Рада, као Централног Самоуправног Органа службе за посредовање Рада спада: 1. издавање општих наредба и упустава у границама датог му овлашћења; 2. прегледавање буџетских предлога и одобравање Буџета Посредовања Рада; 3. одобравање закључних рачуна Посредовања Рада; 4. образовање централе за социјална питања за целу државу у сарадњи са представницима државе, самоуправе и организација.

У делокруг Централног Одбора за Посредовање Рада као управног органа службе посредовања рада спадају функције дирекције посредовања рада и функције надзора посредовања рада. Функције Дирекције Посредовања Рада су: 1. старање о прикупљању новчаних средстава; 2. регулисање домаће радње пијаци; 3. регулисање посредовања рада у иностранству; 4. централна статистика и научно обрађивање проблема посредовања рада; 5. преписка са међународним установама за посредовање рада. — Функције надзорства посредовања рада су: 1. врховни надзор над административним и 2. над новчаним пословањем службе посредовања рада у земљи.

§ 58. Централни Одбор за Посредовање Рада има своје седиште у Београду, а састоји се од Председника, који је чиновник Одељења за Заштиту Радника и два члана, једног представника Савеза Индустријалаца у Београду одређеног у споразуму са Индустријском, Трговачком и Занатском Комором у Београду и једног представника Централног Секретаријата Радничких Комора у Београду, као и њихових заменика.

Заменик председника је Шеф Средишње Инспекције Рада. За случај одсутности Шефа Средишње Инспекције Рада одређује председник себи заменика из редова чиновника Одељења за Заштиту Радника, највише за два месеца.

2. Саставници Централног Одбора.

§ 59. Централни Одбор састаје се једанпут недељно на писмени позив председника

на редовне седнице. Поред редовних седница може председник сазвати чланове и на ванредне седнице, којима су дужни присуствовати.

Уједно са позивом доставља се и дневни ред седнице о којем се има расправљати.

Седнице одржавају се по правилу у локалима Централног Одбора за посредовање Рада.

§ 60. За пуноважан закључак Централног Одбора потребан је глас председника. Одлука донета већином гласова, а против гласа председника, постаје извршна тек по одобрењу од стране Министра Социјалне Политике, односно по истеку рока од 15 дана, ако Министар Социјалне Политике не би дотле донео никакво решење.

Седницама Централног Одбора присуствује по правилу изасланик Главне Контроле за вођење надзора над имовином Јавних Берза Рада.

Седницама Централног Одбора могу присуствовати, поред чланова и њихових заменика, изасланици у Централном Одбору заступаних корпорација, стручни државни или самоуправни чиновници, представници послодавачких и радничких Комора, Корпорација и Организација, као и добротворних, културних и социјалних удружења, које би Централни Одбор позвао на саветовање или на сарадњу а то било својом иницијативом, било на тражење Министра Социјалне Политике.

3. Средишња Берза Рада.

§ 61. Секретарске и благајничке послове Централног Одбора за Посредовање Рада во-

ди Средишња Берза Рада. Средишња Берза Рада је помоћни административи орган Централног Одбора за Посредовање Рада, који врши његове послове под непосредним надзором Председника Централног Одбора или његовог заменика.

§ 62. Старешина Средишње Берзе Рада је Шеф, којега поставља Министар Социјалне Политике на предлог Централног Одбора за Посредовање Рада. Шеф Средишње Берзе Рада мора бити лице са факултетском спремом. Предност имају чиновници са високом комерцијалном или социолошком школом или правници са комерцијалном спремом, теријском или практичном. Ако таквих компетентата нема Шеф Средишње Берзе Рада мора да буде правник. Шеф Средишње Берзе Рада је секретар Централног Одбора а поставља се само према расположивим средствима и указаној потреби.

§ 63. Средишња Берза Рада општи са Јавним Берзама Рада само овлашћењем и у име Централног Одбора. Пошту Средишње Берзе Рада потписује председник или један чиновник по овлашћењу председниковом. Ово овлашћење треба претходно саопштити свим органима посредовања рада у земљи и временски ограничити. Овлашћење мора да се обнови најмање сваке две године.

§ 64. Централни Одбор за Посредовање Рада прима у службу Средишње Берзе Рада

вежбенике, које предлаже на дефинитивно постављање Министру Социјалне Политике у смислу прописа Службеничке Прагматике.

Чиновници, постављени решењем Министра или потврђени таквим решењем, не могу бити отпуштени баз његовог пристанка.

4. Заступање и администрација.

§ 65. Према властима и трећим лицима заступа Централни Одбор за Посредовање Рада његов председник или од Централног Одбора одређено лице у границима пуномоћства датог му овлашћењем.

Акта, са којима Централни Одбор прима на себе обавезе или уступа права, потписује цео Одбор.

Сву административну пошту Централног Одбора потписује председник или његов заменик.

§ 66. Управа Централног Одбора за Посредовање Рада води преглед и евиденцију о правилном убирању приноса за Берзе Рада у смислу члана 110. Финансијског Закона за год. 1922/23. и Наредбе Министра Социјалне Политике Бр. 10810/22., на територијама појединих Окружних Уреда, који ће бити дужни да извештавају редовно Централни Одбор о висини убраних приноса за Берзе Рада и о диспозицији са тим средствима, како би се при истеку шестомесечног рока могла правилно распоредити на поједине Јавне Берзе Рада прикупљена имовина. Уједно ће се старати, да се приноси уредно укамађују.

§ 67. Централни Одбор за Посредовање Рада води нарочити надзор над пословањем самоуправних и управних органа посредовања рада, с особитим обзиром на новчану страну. Овај надзор састоји се у вођењу контроле, да се органи посредовања рада придржавају прописа Уредбе и наредаба издатих на основу Уредбе, да одговарају својим законским обавезама и да троше своје приходе на циљеве, опредељене напред поменутих прописима и Буџетом.

У том циљу дужан је према указаној потреби, а најмање једанпут годишње, испитати пословну и имовну управу и целокупну новчану и техничку администрацију Јавних Берзи Рада и предузети све мере, да се констатоване грешке и недостатци поправе. О својим констатацијама подносиће једнпут шестомесечно извештај Министру Социјалне Политике.

§ 68. Централни Одбор има према предлозима Управних Одбора Јавних Берза Рада да састави Буџет расхода Јавних Берза Рада, а према расположивим средствима и предвиђеним потребама да састави општи Буџет прихода Јавних Берза Рада и свој Буџет расхода и прихода. Буџет мора бити одобрен најмање 15 дана пре истека дотичног шестомесечја.

§ 69. Целокупно новчано пословање Централног Одбора за Посредовање Рада подлежи надзору Главне Контроле. У том циљу улази у састав Централног Одбора за Посредовање

Рада представник Главне Контроле, одређен за вођење надзора над имовином Берзе Рада.

Представник Главне Контроле прегледава најмање једанпут месечно новчано пословање Централног Одбора за Посредовање Рада и ставља на дотичне рачуне и обрачуне своју визу. Он супотписује Буџет прихода и расхода и Закључне Рачуне. Он визира решења за путовања чланова Централног Одбора за Посредовање Рада и њихове путне рачуне и учествује, као равноправни члан Централног Одбора, прегледавању новчаног пословања органа посредовања рада у земљи.

§ 70. За све новчане диспозиције доносе се на седницама Централног Одбора пуноважна решења, која се уносе у Записник Седнице и која потписују чланови Централног Одбора.

Налогe за новчане диспозиције, снабдевене са округлим жигом, потписују председник и један члан Одбора. У случају њихове одсутности, потписују их њихови заменици.

§ 71. Централни Одбор за Посредовање Рада дужан је водити следеће новчане књиге. За Јавне Берзе Рада : 1. Дневник (Prima Nota), 2. Књигу текућих рачуна (Saldakonti), и 3. Благајничку Књигу. Поред тога водиће нарочито прегледе о висини прописаних, убратих и положених приноса према члану 110. Финансијског Закона за год. 1922/23.

§ 72. Централни Одбор за Посредовање Рада овлашћен је располагати са средствима

створеним према тачкама 4., 7. и 9. Наредбе о убирању и употреби приноса за Берзе Рада Бр. 10810/22., и са тим средствима појачати позицију свог Буџета за путовања чланова Централног Одбора.

Председник и чланови Централног Одбора уживају у погледу трошкова за путовања у туземству (путни трошкови и дневнице) иста права као и чланови Равнатељства Средишњег Уреда за Осигурање Радника. За путовање у иностранство одређује им се дневница у висини која важи за путовање државних чиновника 1. категорије, 5. групе за поједине земље.

§ 73. Централни Одбор за Посредовање Рада, као централни управни орган посредовања рада у земљи, води директну преписку у свим правним пословима са Јавним Берзама Рада, њиховим подружницама и експозитурама које су у пословима административног карактера њему подређени административни органи. — У пословима самоуправне надлежности Централни Одбор општи са Јавним Берзама Рада преко председника Равнатељства.

§ 74. Везу између органа посредовања Рада и Министарства Социјалне Политике одржава председник Централног Одбора, који по свим питањима посредовања рада реферише непосредно Министру Социјалне Политике и подноси њему предлоге. За правилан рад службе посредовања рада одговоран је председник лично Министру Социјалне Политике.

V. Давање помоћи незапосленим радницима.*1. Врсте помоћи и оштри услови.*

§ 75. Јавне Берзе Рада издаваће незапосленим радницима четири врсте помоћи:

1. новчане дневне помоћи,
2. путне помоћи,
3. једнократне помоћи,
4. помоћи у натури.

Ове се помоћи деле као личне помоћи или као додаци на личну помоћ.

Новчане дневне помоћи су редовне помоћи за случај незапослености, на које незапослени радник и његова породица стичу право чим испуне услове предвиђене овом Наредбом. Путне и једнократне помоћи су ванредне помоћи, које се одобравају у нарочитим случајевима, предвиђеним овом Наредбом. Ове три врсте помоћи могу се у одређеним случајевима потпунома или делимично заменити давањима у натури. (Помоћи у натури).

Лична помоћ је она помоћ, коју незапослени радник прима за своју личну незапосленост. Dodatak на личну помоћ је она помоћ, коју незапослени радник поред своје личне помоћи прима за издржавање незбринутих чланова своје породице.

§ 76. Ове помоћи могу уживати незапослени радници, без разлике на пол, који су стари најмање 16 година а држављани су Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, а исто тако незапослени радници Срби, Хрвати и Словенци и политичке избеглице са правом азила у земљи, без разлике на држављанство.

У погледу уживања ових помоћи инострани држављани изједначени су у начелу са домаћим радницима.

За припаднике држава, у којима постоји државом организована помоћ за случај незапослености, а које са тамо живећим нашим држављанима-радницима не поступају као са својим у погледу давања таквих помоћи, може Министар Социјалне Политике прописати изузетан поступак.

§ 77. На личну помоћ имају право само незапослени радници без разлике на пол. Незбринуте особе, које према незапосленом раднику уживају породично право на издржавање, дакле жена и деца у смислу Уредбе од 26-XI-27. год., а које дотични радник из држава потпунома или највећим делом сам, немају право на личну помоћ. Овим лицима припада само додатак на личну помоћ који се исплаћује незапосленом раднику, храниоцу дотичних лица, у висини предвиђеној Уредбом.

§ 78. Ако је незапослени радник одан пијанству или другим пороцима или је недовољно душевно развијен, Шефови Берза Рада могу одредити, да личну и додатну помоћ прима било жена било одрасло дете.

§ 79. Деца из другог брака, адоптивна и ванбрачна деца једнакоправна су са децом из првог брака, или са законитом децом.

Исто тако је једнакоправна са законитом

супругом и незаконита супруга, у колико је мајка незбринуте деце.

§ 80. Малолетним незапосленим радницима испод 18 година припада помоћ првенствено, ако надлежна установа за заштиту малолетника не може да издејствује њихово упослење или то изричито тражи.

Јавне Берзе Рада пружаће таквим лицима помоћ по могућству преко државних, самоуправних или добротворних установа за заштиту малолетника а то на начин, који ће бити најподеснији за очување младе радне снаге.

Таквим радницима може Јавна Берза Рада сама или у споразуму са установама поменутих у предходном ставу прописати похађање било професионалних курсева, било општих наставних течајева, било промену професије.

§ 81. У колико не би постојале засебне женске Јавне Берзе Рада, давање помоћи незапосленим радницима женског пола има првенствено да се организује у сагласности са женским установама културног или хуманог карактера а у вези са посредовањем рада за женску радну снагу.

У местима, у којима не би постојале такве установе, Управни Одбор заузеће се за њихово образовање, с тим, да су овлашћени, у границама буџетом предвиђених средстава, потпомагати ове институције редовним и ванредним субвенцијама.

2. Новчане дневне помоћи.

§ 82. Новчану дневну помоћ уживаће незапослени радници, за које се утврди:

1. да су најмање 7 дана непрекидно незапослени и да нису одбили рад, понуђен им према њиховом знању и способности;

2. да су у току последње године најмање четири месеца или у току последње две године најмање осам месеци били обавезни на осигурање за случај болести и несреће и на плаћање приноса за Берзе Рада;

3. да немају никаквих других прихода, доволних за обезбеђење живота;

4. да су најмање 5 дана пријављени Берзи Рада, дотично установи, преко које имају да примају помоћ у месту становања.

§ 83. Минималну седмодневну незапосленост доказује радник аутентичним документом о незапослености или одговарајућом, прописном пријавом Берзи Рада. Пуноважан документ за доказ незапослености је прописно оверена Радничка Легитимација (књижица), уверење Радничке Коморе или Месног Органа за Осигурање Радника. Потврда стручне организације важиће само у случају, ако је дотична организација дала пристанак за сарадњу са Јавном Берзом Рада и примила за тачност својих података материјалну одговорност. У свим осталим случајевима дужан је радник доказати незапосленост уредним пријављивањем надлежној Јавној Берзи Рада.

Ако је радник, пре своје задње службе био незапослен најмање месец дана, задња не-

гова служба није трајала више од 5 дана, а службу није изгубио својом кривицом, сматраће се као и да није био запослен.

§ 84. Ако је незапослени радник приликом свог отпуштања из службе примио оправнину у новцу, стећи ће право на помоћ тек по истеку доба предвиђеног отказним роком или оног доба, који се утврђује сразмерно висини оправнине и његовим редовним месечним приходима. При томе рачуна се као максимална месечна плата 2.000 динара.

§ 85. Незапослени радник, којему Јавна Берза Рада не може добавити упослење према његовом тражењу или специјалним квалификацијама, дужан је примити место упослења без обзира на своју професију и на место у којем се упослује, ако одговара његовом знању и способностима и ако је послом обезбеђен минимум зараде за опстанак његов и његове породице, пошто је кроз две недеље примао новчану дневну помоћ. Од тога изузимају се радници, који би новим упослењем били тешко оштећени у погледу здравља или части с обзиром на потребе њихове будуће егзистенције или у случају штрајка или искључења.

§ 86. Управни Одбори Јавних Берза Рада или њихова Равнатељства могу давање новчане дневне помоћи везати за вршење извесних општих послова који одговарају физичким способностима дотичних незапослених лица. Ови радови могу имати само општекорисни карак-

тер. У таквим случајевима могу се признати помоћи и поред плате, коју би дотични радници примали за такве радове, но с тим, да њихови укупни приходи не смеју прећи $\frac{2}{3}$ редовне зараде за дотичну врсту послова.

§ 87. Незапослени радници имају право на новчану дневну помоћ, ако докажу, да су били обавезни на осигурање и то најмање за четири месеца у току последње године дана или најмање осам месеци у току последње две године дана. Године рачунају се унатраг од дана пријаве незапослености и то једна година са 12 месеци а две са 24 месеца. Обавеза на осигурање доказује се: 1. потврдом надлежног месног органа Средишњег Уреда за Осигурање Радника, 2. потврдом послодавца или другим доказом, да је дотични радник био у то време запослен.

§ 88. Ако незапослени радници располажу са другим приходима сем радничке зараде, а ови су приходи довољни за обезбеђење живота њиховог и њихове породице, губе право на новчану дневну помоћ. У ове приходе рачунају се и приходи породице. Који се приходи сматрају као довољни за обезбеђење живота одређују у појединим случајевима Равнатељства Јавних Берза Рада. Она могу у таквим случајевима снизити висину новчане дневне помоћи.

§ 89. Незапослени радници стичу право на новчану дневну помоћ тек 5 дана после пријаве незапослености. У местима, у којима

нема Јавних Берза Рада или њихових месних органа, незапослени радници подносе пријаву о незапослености преко општине или стручне радничке организације, ако ова испуњава услове из § 84. ове Наредбе, која ће дотичну пријаву оверити. Помоћ тече од дана пријаве а исплатива је по истеку петодневног рока после прописно извршене пријаве.

§ 90. Новчану дневну помоћ не може да прима радник: 1. који је отпуштен својом кривицом или који је напустио пасао својевољно. За просуђивање случаја, да ли је радник отпуштен својом кривицом, меродавне су односне одредбе обртних закона. Не може се сматрати, да је радник својевољно напустио посао, ако докаже, да су га на то натерале околности, које су тешко угрожавале његово здравље, његов морал или његову част; 2. који прима помоћ за случај болести или радница, која прима породилску помоћ или помоћ за опрему детета; 3. који је ступио у штрајк или који је искључен. Радници под 1. и 3. стичу право на помоћ тек по истеку једно-месечног рока.

§ 91. Новчана дневна помоћ може се издавати само за време, док је радник незапослен а најдаље за шест недеља у току једне календарске године. Неће се сматрати, да је радник прекинуо незапосленост, ако је вршио какав привремени рад, и тај рад није трајао више од пет дана а то је уредно пријавио надлежној Берзи Рада.

Новчана помоћ не може се издавати радницима, који обављају сезонске радове или радове на прекиде, ако с тим паузирањем није везан дефинитивни губитак дотичне службе. Радници који обављају послове у својим кућама, имају право на новчану дневну помоћ само ако докажу, да у дотичној сезони или одређеном размаку времена нису имали могућност обичне зараде. Исто важи и за повремене раднике са села, који се од времена до време и према потреби упославају у индустријским и занатским предузећима.

§ 92. Помоћ ће се издавати једанпут или у више наврата у једној календарској години, дакле у доба од јануара до децембра дотичне године, тако да радник, који је у једној години исцрпео максималну своју новчану дневну помоћ не може стећи право на нову помоћ ове врсте пре 1. јануара наредне године. Помоћи одобравају се за 6 недељних дана.

§ 93. Новчане дневне помоћи одобравају се у следећој измери: Радници који су били стварно осигурани код органа Средишњег Уреда за Осигурање Радника и плаћали принос за Берзе Рада, примаће новчану дневну помоћ, ако су у задњој години били осигурани кроз 4 месеца или у задње две године кроз осам месеци за доба од 2 недеље; ако су били осигурани осам односно дванаест месеци за 3 недеље; ако су били осигурани кроз дванаест односно шеснаест месеци за 4 недеље; ако су у току последње две године били осигурани кроз 20 месеци за 5 недеља и ако су били

осигурани непрекидно кроз две године дана или више за 6 недеља. Радници, који су били обавезни на осигурање али нису били стварно осигурани, имају право на половину предњих рокова.

§ 94. Централни Одбор за Посредовање Рада овлашћен је приликом одобравања Буџета утврдити нову скалу помоћи и прописати њену обавезност за све или за поједине Јавне Берзе Рада.

§ 95. Максимална новчана дневна помоћ за појединог радника износи 10 динара као лична помоћ а додаток на личну помоћ за жену и дете износи по 3 динара дневно. Овај додатак може радник да прима највише за жену и 5 деце или само за 6 деце (без жене).

§ 96. Управни Одбори Јавних Берзи Рада могу смањити доба трајања новчане дневне помоћи или висину новчане дневне помоћи у случајевима:

1. ако постоји немогућност покрића издатака за давање помоћи а нема изгледа, да би се могла потребна средства намакнути из ванредних извора,

2. ако сматрају, да би радници, нарочитим настојањем, могли обезбедити себи упослење и довољну зараду,

3. у доба јаке сезонске запослености, за све раднике или за поједине категорије радника.

Управни Одбори могу висину помоћи диференцирати према местима становања неза-

послених радника или према категоријама радника или према томе, да ли радник ужива помоћ изван свог редовног боравишта или не.

§ 97. Доклегод надлежни Управни Одбор друкчије не одреди, важиће износ од 10 динара као новчана дневна помоћ за све раднике без разлике, но с тим, да ова помоћ не сме износити више од $\frac{2}{3}$ просечне зараде за дотичну врсту радника.

3. Путне помоћи.

§ 98. Путну помоћ уживаће радници, ако се утврди:

а) да су заиста три дана без посла у месту дотадањег становања,

б) да им се не може наћи посао у месту њиховог становања,

ц) да су било сами преко Јавне или које друге Берзе Рада нашли рад у коме другом месту или да постоји вероватност зато,

д) да с обзиром на њихову дотадању незапосленост и висину њихове наднице као и специјалне фамилијарне околности никако нису у могућности да поднесу из сопствених средстава целокупне путне трошкове ради одласка у место њиховог новог упослења,

е) да су на раду оболели и услед тога остали незапослени, а не примају помоћ од стране месних органа Средишњег Уреда за Осигурање Радника те је неопходно за њихово опорављење, да се врате кући у сврху лечења,

ф) да се враћају кући породици, која ће се старати о њиховом даљем издржавању.

Путне помоћи могу се издавати највише три пута у току једне календарске године, т.ј. у добу од јануара до децембра.

§ 99. Према средствима, с којима би располагали дотични радници издаваће се:

1. само дозвола (објава) за путовање у пола цене на основу § 101. Закона о Заштити Радника и Правилника о повластицама у вожњи незапослених радника од 12. јуна 1928. год. (Службене Новине Х-1928. Бр. 145. — XLVIII);

2. дозвола (објава у смислу предходног члана) и друга половина карте III класе, за путовање железницама односно лађама до места опредељења с тим да износ не сме прећи 200 динара за поједино лице. У том циљу издаваће се незапосленим радницима само у изузетним случајевима готов новац, а редовно путничка карта;

3. помоћи у смислу 1. и 2. новчане дневне помоћи највише за 4 дана за поједину особу (40) динара.

4. Једнократне помоћи.

§ 100. Незапослени радници који би услед дуге назапослености, несреће и слично, дошли у крајно тешку материјалну ситуацију, а не би могли примати помоћи ни на основу предходних одредаба ове Наредбе ни од Радничке Коморе нити од својих организација, а нарочито у случајевима тешког стања незбринуте деце, моћи ће примати једнократне по-

моћи највише два пута у једној календарској години.

За примање ових помоћи нису потребни услови из § 18. Уредбе од 26.-XI-1927. год.

Ове помоћи одобрава Равнатељство Јавних Берза Рада на предлог Шефа Јавне Берзе Рада, једногласном одлуком. Равнатељство може поверити издавање ових помоћи Шефу Јавне Берзе Рада, уз накнадно одобрење појединих издатих помоћи. У том случају има Шеф Јавне Берзе Рада право издавати одobreне помоћи по властитом нахођењу у мањим оброцима, но с тим, да се у једном периоду времена највише месец дана у неколико наврата издата помоћ рачуна укупно као једанпут издата ванредна помоћ.

Ове ће помоћи износити највише 150 дин. за појединог незапосленог радника или радницу и 80 дин. за свако незбринуту дете. Ове помоћи могу се примати највише за петоро деце.

Ова помоћ издаваће се првенствено радницима (радницама), који нису стекли право на новчану дневну помоћ а нема друге могућности да им се помогне.

5. Помоћ у напури.

§ 101. Помоћи, које се дају незапосленим радницима, пружаће се у колико ће то бити могуће и целисходно, у натури, т.ј. у храни и коначишту.

У ту сврху Јавне Берзе Рада издаваће незапосленим радницима упутнице за храну и стан. Ове ће се помоћи зарачунавати незапос-

леном раднику на терет његовог новчаног при-
мања према одредбама ове Наредбе.

§ 102. У смислу § 39. л) Закона о Заштити Радника и § 1. става 5. Уредбе од 26.-XI-1927. год., општине, у којима постоје Месне Берзе Рада или њихова заступништва, дужне су овим ставити на расположење потребне локале за азили и кујне.

Управни Одбор Јавних Берзи Рада водиће бригу о томе, да надлежне општине испуњавају прописе поменутог законског члана. У колико би било потребно, Управни Одбор организоваће заједно са општинама или другим добротворним, културним и социјалним институцијама такве установе за давање помоћи у натури. У ту сврху могу одобравати субвенције или учествовати на подизању таквих установа, црпећи потребне кредите из својих Резервних фондова у смислу § 38. Б) Уредбе од 26.-XI-1927. год.

Радници, који би без оправданих разлога одбили помоћи у натури, губе право на новчане помоћи за доба од 4 до 24 недеље а према одлуци Равнатељства дотичне Берзе Рада.

6. Послужај при давању помоћи.

§ 103. Незапослени радник, којему је већ одобрена помоћ, дужан је да се јави најмање два пута недељно надлежној Јавној Берзи, њеној подружници (експозитури) или установи, преко које прима помоћ. Број обавезних пријава одређује Равнатељство.

Доклегод не буду заведене једнообразне Радничке Књижице на основу § 120. Закона о Заштити Радника, Јавне Берзе рада и њихове подружнице издавање незапосленим радницима ако немају других легитимација, нарочита „Уверења о незапослености“, у која ће се уносити пријаве радника те врсте и висина одобрених и исплаћених помоћи.

Радници, који долазе из места, у којима постоји Јавна Берза рада или њена Подружница односно установа, која је овлашћена од надлежне Берзе Рада на издавање помоћи у смислу ове Наредбе, неће моћи да прима помоћ, ако не покаже „Уверење о незапослености“ издато од дотичне институције.

§ 104. Шефови Берзи Рада дужни су водити тачну евиденцију како о издатим помоћима, тако о лицима, која су ове помоћи примила. За правилно отправљање ових послова Шефови Берзи Рада одговарају лично,

Одлуке по помоћима у смислу ове Наредбе, сем у случајевима ванредних помоћи, доносе Шефови Берза Рада.

§ 105. Радник који би злоупотребавао одредбе Уредбе од 26.-XI-1927. год. и ове Наредбе у погледу примања помоћи за случај незапослености, губи, поред осталих последица, право на помоћ за најмање 12 недеља а највише за годину дана, од дана констатације злоупотребе.

Јавне Берзе Рада и њихове подружнице, дужне су обавештавати се узајамно о так-

вим злоупотребама и о таквим лицима водити специјалан регистар.

У случајевима, у којима Равнатељство не може да утврди истинитост навода радника, који траже помоћ, може се дотичном раднику издати помоћ, но с тим да се од надлежне управне или самоуправне власти траже накнадни подаци и провере наводи дотичног лица.

У случајевима злоупотребе тражиће се присилна наплата издате помоћи путем надлежних власти.

§ 106. Против одлука Шефова Јавних Берза Рада постоји право жалбе на Председника Равнатељства. Председник Равнатељства решава коначно у појединим случајевима. У случајевима начелне природе решава Равнатељство.

VI Посредовање Рада.

1. Начин пословања.

§ 107. Посредовање Рада значинастојање да се пронађе расположиво место или да се пронађе лице, којему је потребно уписење. Пословање органа посредовање рада мора према томе бити упућено у тим правцима.

§ 103. При посредовању рада треба водити рачуна, у колико то допуштају прилике на радној пијаци:

1. да слободна места уписења буду попуњена са радном снагом која има што потпунију спремину за дотично место,

2. о особитим околностима (на пример: ноћни рад, рад са отровним стварим, нарочите физичке или умне неспособности итд.) дотичних слободних места уписења, о личним и породичним околностима и трајању незапослености (економске прилике, дугови, обавезе незапосленог радника према породици, законитој и незаконитој деци итд.)

§ 109. У циљу што успешнијег вршења посредовања рада, органи Посредовања Рада, предвиђени Уредбом од 25.-XI-1927 год., дужни су:

1. да упоставе што теснију везу са свим радничким и послодавачким организацијама, државним и самоуправним властима и концесиораним предузећима, у циљу спровођења посредовања рада преко Јавних Берза Рада,

2. да траже додир са што већим бројем послодаваца у циљу обавештавања о потражњи радне снаге,

3. да организују у свим местима могућност за бесплатно или јефтино и брзо анонсирање расположиве радне снаге и расположивих радника,

4. да предузимају све оне мере, које су потребне за спровођење јавног посредовања рада.

§ 101. Јавне Берзе Рада имају право, а на тражење заинтересованих дужне су, давати сва обавештења радницима о свим околностима слободног места уписења, која би могла бити значајна за дотичне раднике, а послодавцима

све податке о незапосленом раднику, који би били важни за дотично место уписења, у колико би то потребно било у извесним случајевима. При томе има да се саопште саме чинице, које су службеници Берзе Рада сазнали, у вршењу званичне дужности.

§ 111. Јавне Берзе Рада обављају своје послове бесплатно. Бесплатно обављање посредничких послова значи: не тражећи никакве протууслуге за службено пословање. Изузетно од тога може се, са одобрењем Равнатељства, тражити накнада за хитне телефонске и телеграфске разговоре и за путовања чиновника у неодложним случајевима по изричитом тражењу послодаваца и у циљу изналажења потребне радне снаге. Друге специјалне таксе и пристојбе могу да се убирају једино у интересу статистике и контроле на основу наредбе Министра Социјалне Политике. Трошкови путовања у таквим случајевима не могу да се рачунају више од трошка, које може зарачунати дотични службеник за службена путовања и за службене издатке.

§ 112. Јавне Берзе Рада обављају своје послове непристрасно, то јест без обзира на партијску или другу припадност радника или послодавца. При томе не смеју се претпостављати поједина лица другима, или поједине професије другима.

§ 113. Забрањено је тражити од странака, за које се врши посредовање рада, оба-

вештења о њиховој партијској, организационој (синдикалној и т. д.) припадности. Изузетно од тога допуштена су таква обавештења у случајевима, да се посредује рад за привредна удружења радника или за политичка, синдикална, војничка, конфесионална, научна, уметничка и слична предузећа, за која је припадност извесном удружењу (организацији или синдикату) услов за примање у службу.

§ 114. Јавне Берзе Рада немају начелно право, да утичу на питање награде (наднице, недељне или месечне плате итд.) а дужне су посредовати радну снагу према понуђеним условима.

§ 115. У колико у моменту посредовања постоји тарифни уговор, који генерално важи за дотичну струку или професију, или је предвиђена минимална зарада, може се посредовање рада извршити само под условима важеће тарифе, ако специјалним уговором нису раднику обезбеђени бољи услови рада.

§ 116. Јавне Берзе Рада дужне су тражити од Радничких Комора извештаје о почетку и крају штрајкова и искључењу, а Радничке Коморе дужне су у смислу § 36. Закона о Заштити Радника редовно достављати Берзама Рада тражене извештаје.

У случајевима штрајка или искључења, Јавне Берзе Рада неће вршити посредовање рада за она предузећа, у којима влада штрајк или искључење све дотле, док у њима не би били дефинитивно окончани.

2. Нарочитије гране посредовања рада.

§ 117. Посредовање рада за женску радну снагу има по правилима да врше жене. У том циљу дужност је Управних Одбора, да ступе у додир са женским добротворним удружењима, која дејствују на дотичној територији, с којима ће утврдити у смислу § 9. ове Наредбе начин посредовања рада за женска лица. При томе имају да се искључе удружења, која служе чисто партијским или конфесионалним циљевима. Ако не би било могуће постићи сарадњу са женским добротворним удружењима, Јавне Берзе Рада биће дужне образовати специјалне женске Берзе Рада у облику женских експозитура или најмање женско одељење Јавне Берзе Рада.

§ 118. Јавне Берзе Рада врше посредовање рада у иностранству преко Исељеничког Комесаријата и преко иностраних установа за посредовање рада на основу услова, утврђених од стране Министра Социјалне Политике, под којима се радници, било индивидуално било колективно могу ангажовати за рачун страних послодаваца.

Јавне Берзе Рада дужне су водити контролу, да приватне посредничке радње не врбују домаће раднике за страна предузећа, ако за то немају специјалну дозволу Министра Социјалне Политике и да сваки конкретан случај одмах доставе надлежној Обласној Инспекцији Рада и Централном Одбору за Посредовање Рада на даљи поступак.

§ 119. Централни Одбор за Посредовање Рада дужан је издати специјалне наредбе о посредовању рада за научнике и за организацију саветодавних места за бирање занимања преко Јавних Берза Рада.

§ 120. Централном Одбору за Посредовање Рада поверава се у смислу члана 84. Закона о Радњама од 29. јуна 1910. год., старање о пољоделским радницима, који траже рада у земљи или у иностранству и овлашћује се, да у циљу организовања ове гране посредовања рада и заштите радника изда потребна организаторска правила у границама законског овлашћења.

3. Пријава и набављање радне снаге.

§ 121. Сваки послодавац као и сва државна и самоуправна тела, која отпусте од једанпут више од пет радника, дужни су то пријавити најближој Месној Берзи Рада, још истог дана, по извршеном отказу, уз назнаку броја и врсте њиховог занимања. У том циљу биће Јавне Берзе Рада, њихове подружнице и експозитуре дужне доставити свим предузећима на њиховој територији, која упославају преко 10 радника, потребан број образаца, штампаних у виду дописних карата, како би дотична предузећа била у могућности извештавати без наплате поштарине надлежну Јавну Берзу Рада.

§ 122. Све државне и самоуправне власти и концесионарна предузећа дужна су своју радну снагу набављати пре свега преко Јавних

Берза Рада, које имају првенствено право посредовања рада на дотичној територији.

4. Надлежност Централног Одбора.

§ 123. Централни Одбор за Посредовање Рада регулише пословање посредовања рада општим наредбама и упуствима.

Он је овлашћен за немарно вршење службе посредовања рада од стране појединих органа за посредовање рада, кажњавати опоменом и новчаном казном одговорне службенике а у тежим случајевима обуставити напредовање службеника највише за две године дана. За случај, да би се констатовало, да одговорност пада на чланове Управног Одбора или Равнатељства, Централни Одбор је дужан, после трократне опомене, предложити Министру Социјалне Политике да се поједини или сви чланови Управног Одбора или Равнатељства смене у смислу § 14 става 1 Уредбе од 26. XI-1927. год.

VII Давање јефтиних зајмова за подизање радничких станова.

§ 124. Зајмови за подизање радничких станова одобраваће се у границама расположивих кредита, у смислу Уредбе од 26. XI-1927. год. који ће се расподелити на поједине области Јавних Берза Рада по кључу, по којем су убрати.

Грађевни кредити, који су већ одобрени од стране Министра Социјалне Политике, падају на терет квоте отпадајуће на област до-

тичне Јавне Берзе Рада, на чијој области су дотични кредити одобрени.

Ако је тим кредитима прекорачена квота, која отпада на једну Јавну Берзу Рада, ова ће Јавна Берза Рада бити задужена за износ, за који је квота прекорачена, у корист оних Јавних Берзи Рада, на чији је терет извршена прекомерна дотација.

§ 125. Поједине Јавне Берзе Рада, које би за циљеве подизања радничких станова желе ангажовати кредите и преко квоте, која на њих отпада, моћи ће у будуће то да учине само споразумно са Управним Одбором оних Јавних Берзи Рада, из чијих се грађевних кредита има повисити дотација дотичне Јавне Берзе Рада.

§ 126. Молбе за одобрење зајма подносе се надлежном Управном Одбору Јавне Берзе Рада. Молбе морају бити таксирани са 25 динара, како би Министар Социјалне Политике могао по њима донети решење. Молбама се прилажу прилози, прадвиђени § 30. Уредбе од 26. XI-1927. год.

Молбе достављају се Управном Одбору преко Јавне Берзе Рада, која ће их завести у деловодник и предати их Председнику Управног Одбора, да их изнесе на седницу. На самим молбама мора бити назначен дан пријема молбе у Јавној Берзи Рада и дан предаје предмета Председнику Управног Одбора.

§ 127. Управни Одбор узимаће на првој идућој седници у разматрање све такве молбе,

у колико су поднесене Јавној Берзи Рада три дана пре састанка дотичне седнице. У колико би до идуће седнице Управног Одбора било довољно времена, Председник Управног Одбора тражиће све оне податке и објашњења која би била потребна према § 30. Уредбе од 26.-XI-1927. год., у циљу правилног решавања дотичне молбе.

§ 128. Управни Одбор може по разматрању молбе, а у колико не би на основу поднесених податка могао донети коначно решење, поверити Равнатељству Јавне Берзе Рада или њене подружнице да донесе по дотичној молби своју одлуку, а молбу са својим мишљењем, спровести Министарству Социјалне Политике преко Централног Одбора за Посредовање Рада.

§ 129. Решење по тако спроведеним молбама доноси Министар Социјалне Политике на предлог Централног Одбора за Посредовање Рада. За одобрење зајмова рачуна се као редован интерес 4⁰/₀ годишње, ако молилац не уноси са своје стране и за одређену сврху никаква своја средства. Ако молилац са своје стране за одређену сврху уложи исти износ, који одобрива Министар Социјалне Политике, за зајам неће зе наплаћивати никакав интерес.

Интерес од 4⁰/₀ биће за онолики део мањи, колики је сразмер између од стране странке и од стране Министарства уложеног капитала. Ако молилац уложи једну десетину капитала од капитала одобреног од стране Министар-

ства Социјалне Политике, интерес од 4 по сто биће за једну десетину мањи, тј. износиће 3,6⁰/₀, ако уложи исти износ или десет десетина, биће каматњак за десет десетина мањи, тј. за 4⁰/₀, тј. зајам ће бити бескаматан.

§ 130. Чим је зајам одобрен а предозначење одобрених сума извршено, Управни Одбори дужни су известити о решењу странку и извршити своје формалности, које су прописане § 32. Уредбе од 26.-XI-1927. год. Тек по испуњењу свих услова, предвиђених Уредбом, може се приступити исплаћивању зајма у смислу § 33 поменуте Уредбе.

§ 131. Управни Одбори водиће непосредно или посредно преко својих равнатељстава у смислу § 29. и 34. Уредбе од 26.-XI-1927. год. строгу контролу:

1. да се за време подизања објеката остварује план за који је одобрен зајам,
2. да се обезбеди редовно отплаћивање дуга у прописаним роковима и износима и
3. да се подигнуте зграде употребе за сврхе предвиђене у § 35. поменуте Уредбе.

§ 132. У случајевима предвиђеним § 34. Уредбе од 26.-XI-1927. год., Управни Одбор наредиће наплату казненог интереса или наплату целокупног износа дугованих сума. О наређивању наплате Управни Одбор известиће истовремено и Министарство Социјалне Политике.

§ 133. Приходи из анuitета и у смислу § 34. Уредбе наплаћених сума од зајмова уплаћују се у „Фонд за давање јевтиних зајмова за подизање радничких станова при Хипотекарној Банци“ а књиже се у Централном Одбору у корист квоте, која отпада на дотичну Јавну Берзу Рада. Са сумама убрatим на овај начин располаже Министар Социјалне Политике у корист односних Јавних Берзи Рада.

§ 134. Трошкови, који би настали пре одобрења зајма и трошкови, који следе из одобреног зајма, падају на терет дужника. Као трошкови сматраће се они издатци, који служе покривању режије. Они на у којем случају не могу износити више од 1% одобреног зајма. Осим тога дужни су молиоци да сносе трошкове уговора, бланкета, интабулације, поштарине ит.д. Износи примљени за подмиривање трошкова улазе у „Фонд за давање јевтиних зајмова за подизање Радничких Станова“.

§ 135. Зграде подигнуте из кредита, стечених на предњи начин, имају првенствено да служе стварању кућа за једну породицу, с тим да пређу у својину појединаца.

Само у изузетним случајевима, ако би то из нарочитих разлога тражили надлежни Управни Одбори и Централни Одбор за Посредовање Рада а у већим варошима, могу се одобравати ови кредити за подизање кућа са више станова, с тим да пређу у својину било групе радника, било да се дају радницима под најам.

§ 136. Право на овакве куће и овакав стан имају радници у смислу § 36. ал. 2. Закона о Заштити Радника, ако су ожењени или удовци са децом, и ако су осигурани за случај болести и несреће те плаћају уредно приносе за Берзе Рада, у моменту, кад им се додели кућа. За то морају доказати осигурање за најмање 24 месеца пре дана подношења молбе. Радници морају бити непрекорног моралног понашања, што ће доказати уверењем надлежне власти.

Првенство имају радници са многобројном децом, који су у досадашњем раду у довољној мери доказали и стручну спрему, и сталност и вредност у њиховом занимању.

§ 137. Појединци, којима је додељена кућа, стичу право на пренос својине, по измирењу две трећине дуговане суме за дотични објекат. Хипотека у корист Фонда може да се дигне тек онда, ако дотично самоуправно тело даје друге, једнаковредне гаранције за обезбеђење зајма или ако је потпунома измирило своје дуговање. У том случају могу да на место хипотеке Фонда ставе своју хипотеку.

§ 138. Радник, којему је додељена кућа а који би се доцније посветио другом самосталном занимању, не губи своја права на кућу. Ово право губи само у случају, кад кућу изда под кирију без оправданог разлога у спекулативне сврхе а за то нема одобрења надлежног Управног Одбора, који ће му прописати висину станарине. Станарина у овом случају

не сме да пређе висину суме потребне за амортизацију и одржавање куће.

§ 139. Радник или породица радника, која би услед незапослености или смртног односно несретног случаја дошла у такав положај, да не би могла више одговарати својим обавезама, има право на повраћај најмање $\frac{1}{4}$ а највише $\frac{1}{2}$ суме, коју је положила на име отплате дуга. Преостали део има да се зарачуна на име кирије. Управни Одбор цениће, да ли и у колико се од те суме имају одбити трошкови за оправак дотичне зграде. Такав радник или његови правни наследници имају право уступити кућу другом раднику који испуњава услове ове Уредбе, специјалним уговором, који ће потврдити надлежни Управни Одбор.

§ 140. Радник, који је платио две трећине свога дуговања, стиче право својине на дотичну зграду, а тиме и право слободног располагања с њом. Пре тога рока продаја може да се изврши само пристанком зајмодавцем и Управног Одбора надлежне Берзе Рада. У таквим случајевима има се чувати првенство права куповине радницима у смислу § 137. ове Наредбе.

§ 141. „Фонду за давање Јевтиних Зајмова“ одговорна су самоуправни тела и задруге, којима су зајмови одобрени; за гаранцију зајма служи поред тога интабулација на непокретности, које би се подигле из овако стечених

кредита. Од хипотеке може да се одустане, ако дотично самоуправни тело даје место ње друга пуноважна јемства

§ 142. Управни Одбори дужни су своја опажања у погледу акције око подизања радничких станова као и извештаје о новчаном пословању у погледу грађевинских кредита редовно достављати Централном Одбору за Посредовање Рада у Београду.

Централни Одбор издавање на основу тих опажања или предлога општа упуства у циљу упрошћења или прецизирања пословања око давања грађевинских кредита а о новчаном пословању водиће уредно и тачно књиговодство, како би се у сваком тренутку могло констатovati право стање средстава, расположивих за поједине Јавне Берзе Рада.

VIII. Новчана средства.

§ 143. У смислу § 36. Уредбе од 26-XI-1927 године средства која се убирају према прописима чл. 110 Финансијског Закона за год. 1922/23 и Наредбе Министра Социјалне Полиције Бр. 10810/22 распоређују се у:

1. „Фонд за Посредовање Рада и непосредно помагање незапослених радника“ и
2. „Фонд за давање Јевтиних Зајмова за Подизање Радничких Станова“ при Државној Хипотекарној Банци у Београду.

Са „Фондом за Посредовање Рада и непосредно помагање незапослених радника“ располагаће у границама Уредбе од 26-XI-1927.

год. ове Наредбе и редовног Буџета Централни Одбор за Посредовање Рада у Београду.

Са „Фондом за давање јевтиних зајмова за подизање радничких станова“ располагаће Министар Социјалне Политике.

§ 144. Према стању уложака на дан 1-I-27 год. а по одбитку сума издатих током године 1927. на име грађевних кредита и посредовања рада у „Фонд за давање јевтиних зајмова“ улази 90% до 1-I-1927. год. убратах и у Државну Хипотекарну Банку уложених приноса, а у „Фонд за Посредовање Рада и непосредно помагање незапослених радника“ улази 10% до 1-I-1927. год. убратах и у Државну Хипотекарну Банку уложених приноса.

§ 145. Приноси прикупљени после тога и положени у Државну Хипотекарну Банку улазе у „Фонд за Посредовање Рада и непосредно помагање радника“. До сваког 1-VI. и 1-I. мора Централни Одбор за Посредовање Рада извршити распоред ових сума, према потребама посредовања рада а сагласно са одредбама Уредбе од 26-XI-1927. године и ове Наредбе о њиховом занимању.

§ 146. На основу буџета, који ће у смислу ове Наредбе ступити на снагу сваког 1. јула и 1. јануара, Централни Одбор извршиће најпре распоред у „Фонду за Посредовање Рада и непосредно помагање незапослених радника“ расположивих средстава по кључу убратах приноса а по ставкама одобреног Буџета у колико

су неопходно потребна за организацију посредовања рада и давања непосредне помоћи незапосленим радницима.

Ванредни кредити, који би се у смислу § 25/1., а преко висине предвиђене § 37/2. Уредбе од 26-XI-1927. год. морали употребити за посредовање рада и непосредно помагање незапослених радника, биће распоређени на исти начин као и редовни кредити предвиђени наведеним §-ом Наредбе.

Суме које би протекле, служиће:

1. За годишње дотације „Фонда за давање јевтиних зајмова за подизање радничких станова“, према стању у једној години убратах приноса.

2. За образовање „Резервних Фондова“ у смислу одредбе § 38/В Уредбе од 26-XI-1927. год. према стању приноса уложених на дан 1-I-1927. год. у Државну Хипотекарну Банку и извештајима Средишњег Уреда за Осигурање Радника.

3. За попуњавање „Фонда за давање јевтиних зајмова за подизање радничких станова“ према стању приноса убратах до 1-I-1927. год. и извештајима Средишњег Уреда за Осигурање Радника.

Од приноса прописаних до 1-I-1927. год. а који до тога дана нису били убратах, употребити се, у колико би се накнадно убратах:

1. 50% за попуњавање „Фонда за давање јевтиних зајмова за подизање радничких станова“.

2. остатак за јачање „Резервних Фондова“ Јавних Берза Рада према одредбама § 38/В Уредбе од 26-XI-1927. године.

§ 147. Централни Одбор за Посредовање Рада издаће нарочита упуства о новчаном пословању службе посредовања рада.

Цело новчано пословање вршиће се преко Државне Хипотекарне Банке и њених филијала. У местима у којима та Банка не би имала своје заступништво, полагаће се новац у Поштанску Штедионицу или њене Подружнице, преко којих се имају вршити текуће исплате потребне за пословање Посредовања Рада.

Централни Одбор за Посредовање Рада отвараће шестомесечне буџетске кредите Јавним Берзама Рада на каси Централе или Филијале Државне Хипотекарне Банке, у изнимним случајевима, на каси Поштанске Штедионице.

Управни Одбор стављаће Јавним Берзама Рада на расположење потребне кредите на благајнама Државне Хипотекарне Банке или Поштанске Штедионице.

§ 148. Налоге за диспозицију са средствима „Фонда за Посредовање Рада и давања непосредне помоћи незапосленим радницима“ потписују Председник и један члан Централног Одбора за Посредовање Рада.

Налоге за диспозицију са средствима, одобрених буџетом појединим Јавним Берзама Рада, потписују Председник и један члан Равнатељства.

У одсутности председника и чланова потписују налоге њихови заменици. О именовању председника, чланова и њихових заменика као и о трајању и престанку њихових функција имају благовремено бити извештене Државна

Хипотекарна Банка и Поштанска Штедионица, односно њихове надлежне подружнице,

XI. Закључне одредбе.

§ 149. У границама буџетских кредита Управни Одбори Јавних Берза Рада предузеће у споразуму са Централним Одбором за посредовање Рада потребне мере за благовремено отварање и правилно функционисање нових подружница и експозитура. Ово старање обухватиће: 1. утврђивање територијалне надлежности подружница и експозитура и 2. извештање и постављање потребних службеника.

§ 150. Вежбеници могу да се упуте на праксу и у друге јавне Берзе Рада на терет кредита заинтересоване Берзе Рада. Пракса траје највише два месеца. Постављања извршују се на основу повољног мишљења Шефа Берзе Рада, којему је вежбеник био додељен на рад. При постављању шефова (повереника) подружница и експозитура надлежни Управни Одбор споразумеће се са Централним Одбором.

§ 151 Централни Одбор регулисаће правилима и упуствима сва детаљна питања која нису предвиђена овом Наредбом.

§ 152. Ова Наредба ступа на снагу чим се објави у „Службеним Новинама“.

(„Службене Новине“ Бр. 183. — LXI од 10. августа, 1928. год)